

ABONAMENTUL.

Pentru monarhic:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

R R

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

R R

Tot ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Din Camera ungară.

Camera ungară și-a început ședințele meritorice în 14 crt. Conte Apponyi Albert a adresat deja în prima ședința a sesiunii actuale — ministrului-prezident o interpelație privitor la tratativele economice urmate cu Austria. Oratorul a spus, că svonorile, ce s'au răspândit pe urma acestor tratative și mai ales încheierea unei convenții economice pe timp mai îndelungat, l-au constrâns să ceară lămuriri dela guvern ca țara să fie în curent cu principiile susținute de guvern la încheierea acestei convenții de mare însemnătate.

Partidul opozițional, a spus oratorul, perhorească orice convenție de durată mai lungă. Pe timpul războiului opinia publică și presa nu e în aceea situație ca să trateze o chestie de natura aceasta din toate punctele de vedere și guvernul ar face bine dacă s'ar gândi deocamdată la un provizoriu, lăsând încheierea convenției pe timp de pace.

Contele Tisza a răspuns imediat. Guvernul nu se poate angaja la încheierea nici unui provizoriu, deoarece s'ar putea zice cu drept cuvânt, că în privința aceasta nu are o atitudine hotărâtă. Asupra tratativelor însă nu se poate declara. Din tăcerea guvernului nu are voie nimeni să tragă concluzii nepermise.

S'au prezentat apoi mai multe proiecte de legi, între cari opt sunt cari privesc contribuțiile de stat, iar ministrul cultelor a prezentat proiectul școlilor medii și al școlilor civile.

A urmat apoi discuția asupra proiectului de indemnitate, la care au luat cuvântul șefii opoziționali și câțiva partizani ai guvernului.

Contele Tisza, la deschiderea ședinței, a citit declarația ministrului de externe, baronul Burian, care

într'o scrisoare răspunde la vorbirea rostită de ministrul externelor al Angliei E. Grey.

Discuția asupra proiectului de indemnitate o reia contele Károlyi, care atinge și chestia păcii, adresând guvernului întrebarea, cari sunt condițiile de pace, ce va fi cu teritoriile ocupate?

Ministrul-prezident face icoana situației de pe câmpul de războiu. Amintește evenimentele mai însemnate dela întrunirea precedentă a Camerei.

Remarcă expediția din Balcani, unde oștirile noastre au cucerit teritoriile inamice. Ofensiva împotriva Italiei a fost altă dovadă de destoinicia și vitejia trupelor austro-ungare, iar bătălia navală dela Skagerrak a dovedit lumii elanul trupelor aliaților pe toate terenele de luptă.

În legătură cu aceste ministrul prezident face amintire de ofensiva rușilor, pornită de curând în Bucovina și Volhinia cu un uriaș aparat. Luptele de azi, a spus contele Tisza, încă nu s'au încheiat, ci undulează și azi pe întreg frontul nostru rusesc. Comunicatele publice spun, că ofensiva rusească a ajuns în două puncte la remarcabil rezultat. Și anume la flancul stâng al oștirii noastre bucovinene, care a trebuit retras, iar în Volhinia o oștire întreagă de-a noastră a trebuit să ne-o retragem pe toată întinderea frontului.

Evenimentele aceste nici decum nu voesc să le retac sau să le bagatelizez. Țin, că am datorința să fiu deplin sincer în fața națiunii maghiare pe care o ași ofenza dacă evenimentele acestea nefavorabile le-ași retăcea.

Deplin conștiu de răspunderea ce să leagă de sinceritate, pot comunica On. Camere și aceia, că luptele și acum decurg cu aceeași vitejie, vigoare și cu voință infran-

gibilă de a învinge. Frontul în cea mai mare parte îl ținem în pozițiile dela început, pentru ce s'au luat toate dispozițiile de lipsă, așa că îmi pot exprima nădejdea, că luptele aceste vor fi mici epizoade, fără să aibă înrâurintă statornică asupra evenimentelor.

Espozeul contelui Tisza a fost subliniat de aplaud furtunoase.

Contele Iuliu Andrassy spune, că după ce Franța și Anglia n'au ținut a întinde mâna de pace după vorbirea pacinică a cancelarului german, noi trebuie să luptăm până când dușmanii se vor trezi la realitatea creată de vitejia trupelor noastre. Cere ca Polonia să nu fie iarăși divizată, ci să se restaureze din nou.

Contele Apponyi așteaptă ca pe urma războiului fie care membru al națiunii maghiare să se bucure de roadele acestui războiu după ce fiecare și-a făcut datorința pentru țară și tron.

Ședința se încheie la 8 ore seara.

Cine să recurgă la sf. Teologie?...

Se apropie timpul, când una dintre cele mai importante afaceri a Preaven. Ordinariate va fi actuală, adeca: primirile tinerilor leviți.

Din cauza împrejurărilor dure-roase a zilelor noastre, având în vedere prerogativele statului preoțesc, — de sigur pe cariera aceasta va fi o afluiță nemai pomenită. Mulți vrednici, dar și mai mulți nechemați, vor recurge să fie primiți la sf. teologie. Mulți fără ca să simțească în sine vocațiune pentru statul preoțesc, vor osteni în sus și în jos, — vor bate pe la porțile mai marilor bisericești, — umblând după protecție, ca să-și ajungă scopul.

Că cine să fie primit, aparține prudenței Preaven. Ordinariate, — dar acelora, cari voesc să recurgă la sf.

teologie, — bazat pe »semnele vremii« nu se poate recomanda îndeajuns, ca numai atunci să recurgă la acest stat sublim, dacă simțesc în sine o vocațiune adevărată; numai atunci să recurgă la acest stat atrăgător dacă simțesc în interiorul inimilor sale o putere și o energie de fer de a înfrunta viforul, carele poate li așteaptă în viitor și sunt gata de a suferi orice mizerii pentru Hristos!...

După aceasta cataclismă mondială, ce cugeta-ți, va fi doară mai liniștită corabia lui Hristos?...

Satana are seceriș bun, deoarece păcatele încă de acum încep a se lăți ca ciurma. În familiile fără de cap, se încuibă fărădelegile...

Vor fi mii de cazuri, când bărbații, — după atâtea suferințe, — întorși la vatra familiară și văzându-și mânjit sanctuarul familiei... își vor urla vieța... și vor comite delict groaznice în contra soțiilor, cu cari ani de-arândul au trăit în dragoste curată!...

Oamenii reîntorși din războiu, după ce au străbătut o sumedenie de țări, plini de experiențe și cunoștințe, — vor sta înainte cu idei nouă.

În fața acestei situații delicate, în mijlocul lumii stricate, în mijlocul prescurtărilor pregătite de slujile satanei în contra bisericii, — biserica are lipsă de preoți adevărat zeloși și pătrunși de spiritul abnegațiunii!...

Aceste trebuie să le aibă înaintea

ochilor candidatul la statul preoției. Contrar, dacă va avea în vedere numai prerogativele, numai sublimitatea statului preoțesc, dar nu și spiritul abnegațiunii, atunci o vor păți ca fluturașii de seara, cari atrași de splendoarea luminii, neprecauți să aruncă înspre isvorul luminii... își ard aripile... cad la pământ și se risipesc...

Deci, fără de vocațiune adevărată nime să nu recurgă la s. teologie, — pentrucă din contră: face numai daună bisericii, și-și espune numai sufletul său peririi sigure!...

Dr. Paul Luran.

Reforma instrucțiunii școlilor medii. — Ministrul instrucției publice d. Jankovich Béla a prezentat azi Camerei ungare reforma de mult anunțată a instrucției dela școlile medii. După cum citim în foi reforma ținteste de a suprima *examenle finale*, înlocuindu-le cu recapitulări generale în partea a doua a lunii Iunie și a introduce ca studiu suplimentar de limba grecească o limbă apuseană — franceză, engleză sau italiană. Ministrul dispune, ca în locul acestor limbi să se introducă limba populațiunii din ținutul respectiv, spre a fi ajutat aparatul statului la aplicarea funcționarilor. Alineatul acesta din proiect e primit cu răceală din partea unor organe opoziționale. Reforma va trebui aplicată în cel mult cinci ani dela votarea proiectului. Proiectul îl vom publica per extensum îndată ce îl vom avea la îndemână.

Ofensiva generală a Quadruplei începe. — (*Ag. germ. rom.*) Reprezentantul parisiian al ziarului „Secolo“ declară, că ofen-

siva generală a Quadruplei va începe acum. Și în Grecia sunt iminenți pași decisivi.

Și „Corriere della Sera“ se leagă în speranța, că ofensiva rusească este începutul acțiunii unitare.

Vizitație canonică în părțile Sătmarului.

Rev. Dr. Iacob Radu, canonic în Oradea-mare, la dispoziția Il. Sale episcopului diecezan, în zilele trecute a făcut o vizitație canonică în părțile „preacredinciosului Sătmaru“ (numit așa, de Il. Sa). Măria Sa începând cu parohia mărghinășă Cărășeu, a vizitat deocamdată două districte protopopești. Poporul credincios din acestea părți cu mic cu mare s'a adunat întru întimpinarea dlui delegat episcopesc. Am ascultat cu toții învățăturile și sfaturile Măriei Sale. Dsa s'a dovedit și cu aceasta ocaziune de un povățuitor practic al credincioșilor, în propagarea sentimentului religios și expunerea mijloacelor de alinare ale năcazurilor zilnice de cari suferim mai mult ca ori și când.

Am descoperit în persoana Rev. domn un orator de forță, care știe vorbi la inimă, și pe înțelesul tuturor cum doară numai fie iertat canonicul M. Nyes mai știa să vorbească. Cuvintele Măriei Sale Iacob Radu, rostite în toate bisericile vizitate de asta dată, au fost ascultate cu adâncă atențiune, storcând lacrimi și servind de adevărat balsam mângăitor și vindecător pentru toate ranele acestor vremuri.

Credința religioasă, hrănită de tradiția veacurilor, de cuvintele apostolilor, pe cum și fidelitatea și alipirea neschimbată a poporului nostru din aceste părți față de tron și patrie cred că i-a servit de mângăiere Ilustrității Sale episcopului

FOIȚA.

Arborii istorici

de Dr. Al. Borza.

(Continuare.)

Cei mai cunoscuți și mai populari arbori uriași sunt *brasii de California* (Sequoja gigantea).

Intr'o vale de un farmec neîntrecut a munților Sierra Nevada se găsesc câteva grupuri de uriași de aceștia. Sunt între ei exemplare până la 150 metri înalți, și groase de 9—10 metri în diametru.

Ca să ne putem face închipuire despre dimensiunile acestea trebuie să amintesc, că pe butucul unui astfel de brad gigantic au clădit americanii inventioși un pavilion, în care pot dansa în dragă voie 16 părechii. Un alt trunchiu de Sequoia a fost aflat culcat la pământ. Era scorburos pe dinăuntru. În scorbura aceasta poate intra până la afunzime de 24 metri, ca într'un tunel, un om călare!

E cunoscut apoi chipul care reprezintă un arbore de acesta, prin care trece un drum lat de țară, ca pe sub o poartă sau un arc triumfal.

Înălțimea celor mai bătrâni Sequoia atinge înălțimea cupolei bisericii sf. Petru din Roma.

Din câte un trunchiu binefăcut

scoteau pe vremuri lemn în preț de vre-o 14,000 coroane.

Vrâsta acestor brazi giganti iarăși se măsură cu secolii și cu miile de ani.

Am văzut în neîntrecutul muzeu botanic din Berlin-Dahlem o roată tăiată dintr'un brad-Mamut. Era cât o casă cu etaj de înaltă. Dela mijloc până la periferie era întinsă o fâșie de hârtie. La încrucișarea inelelor anuale cu această fâșie era însemnat anul, când a ajuns trunchiul grosimea respectivă, adaogându-se și înșirarea întâmplărilor mai importante din istoria lumii: Răsboaiele lui Napoleon, pășirea lui Luther, moartea lui Carol cel mare, venirea hunilor, nașterea Mântuitorului, întemeierea Romei, căderea cetății Troia....

Te cuprinde un fior de admirație față de maica *natură*, care picură o vieță așa de lungă, aproape fără sfârșit în unele făpturi de-ale sale. Cât de pitici ne simțim noi cu cei 50—100—120 de ani câți năcăjim în această „valcă plângerilor“, față de o Sequoia.

Nu-i mirare, că popoarele primitive, numite de noi „cetăți sălbatice“, au pentru arbori mai mult decât simplă admirație. Li consideră ca fiind un chibrit de zeități, încunjurându-le cu o adorație, plin de superstiții. În unele țări tot...

Cât un *baobab* este cunoscut și mai respectabil decât un arbore de 9—10 metri înălțime...

vre-o 50 metri, trece de idol în fața ne-grilor, cari pelerinează din depărtări mari la el, încărcăți cu daruri și jertfe.

În toate continentele găsim astfel de arbori sfinți.

Noi, cari nu vedem în orice lucru extraordinar supranaturalul, noi admirăm numai măreția naturii, ce se manifestă în creațiunile impunătoare, cum sunt arborii de cari vorbim. Ne îngrijim apoi, ca oameni cât de mulți, generații cari ne urmează, să fie părtașe de aceeași mulțumire și elevare sufletească, ce ne stăpânește pe noi când privim uriașii din lumea plantelor. În celea mai multe state europene protejarea acestor fel de obiecte ale naturii este instituită oficios de stat.

Anumiți arbori bătrâni, împreună cu câteva specii de flori de munte, cum este și siminicul sau floarea reginii, Edelweissul, sunt luate sub scutul și ocrotirea statului în Europa apuseană. America de nord a făcut un pas înainte creând așa-numite „parcuri naționale“, unde arborii și toate animalele sunt declarate de avere națională, de care nu se poate atinge nimeni nepedepsit. Brazii Mamuți amintiți mai înainte încă fac parte din parcul național Yosemite Valley. Cel mai celebru este Yellowstone National Parkul din Munții stâncoși ai Statelor unite, unde păduri uriașe seculare, stâncării strălucitoare de obsidian, păduri întregi de arbori petrificați, izvoare miraculoase de apă ferbinte, găzirele, animale sălbatice rare, sunt luate sub îngrijirea statului și păstrate neatrinse de binefacerile culturii pe seama lumii întregi și pentru vremea viitoare. (Va urma.)

diecezan în totdeauna, și îi va servi cu atât mai vărtos acum în aceste zile grele, când va afla dela Rev. delegat episcopesc, că aceea credință se află și azi în alvia ei stramoșească.

Dorim ca aceasta vizitație canonică să o poată efeptui Dl delegat episcopesc cu plăcere și mângâiere sufletească deplină, ducând de pretutindenea impresii și amintiri plăcute. Dumnezeu să ajute!

Cărășeu la 28 Maiu 1916.

Dumitru Brandiciu
preot.

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Cu toate greutatele ce întimpinăm la publicarea colectelor întrate, pentru îngustimea spațiului ce ne stă la dispoziție în aceste coloane, cu suma de azi rezultatul final al colectei atinge *sfertul de milion*, o cifră la care putem privi cu multă mândrie și cu deosebită mângâiere. Colectele de azi, pe lângă valoarea lor mare intrinsecă mai au și meritul de a fi pietrele de graniță ale acestui *prim sfert de milion*, ce nu este un lucru de toate zilele.

Ajute Dumnezeu să vedem încheiat, cât mai curând, și cel de al doilea sfert!

*

Iată și lista jubilară:

1. *Colecta pâr. vicar Tit Bud între credincioșii săi din Sighetul-Marmației: 1174— Impreună cu 1000— dela „Maramurășana” și 200— ale preotului Dorog, total: 2374— cor.*

Tit Bud, vicar . . . . . 200—
Dr. Ioan Medic, proto-medic . . . 200—
Dr. Tit Dorog, avocat . . . . . 100—
Dr. Florentin Mihályi, avocat . . . 100—
Dr. George Mihalea, protofisc . . . 100—
Ioan Balez, protonotar c. penz., adv.
Dr. A. Man, adv. Dr. Ios. Pop, Petru Pop
senator, George Petrovay, protoarhivar c.
adv. Dr. Mih. Kökényesdy câte 20—; Dr. Alex.
Lazar jude de tabia și Dim. Ponorean jude
de trib. câte 10—; Gh. Dan notar cott. și
I. Moys jude de trib. câte 5—; apoi din
colectele facute între credincioșii, în majoritate
zileri, restul sumei colectate.

2. *Colecta pâr. Simion Marcu între credincioșii săi din Gârbova-de-jos (Aiud): 89230. Iar în naturalii: 40 ștergure, 34 fețe de perină, 16 merindări, 9 lep. de lână, 9 lep. de pânză, 8 perini, 8 fețe de masă, 4 strâjuce și alte câteva mărunțisuri în preț de 622—. Total în preț de 151430 cor.*

Simion Marcu paroh (a mai
dat 100—) . . . . . 100—
Victori Roșian soție de notar . . . 100—
Iuliu Marian . . . . . 100—
Valeriu Rusu inv. Gheorghe Stan și
Iosif Sârb câte 50—; George Marian, Florica
Bologa și Paulina Stin câte 30—; Ioan
Stan, T. d. Stan și Iust. Dancea câte 20—;
Sam. Pop 1950; Mih. Stan, Iud. S. Stan,
Eugenia Roșian, Valer Roșian, Sever Roșian,
Aure. Roșian, Ionel Roșian, Ioan Marian,
Martha Marian, Teod. Stan, Virginia Stan,
Milton Stan, Ioan Stan, Simion Mateica și
vad. M. Stan câte 10—; Ist. Celnar 65;
Dion. Dregheș, Ar. Padurean și Ios. Dre-

ghiciu câte 6—; Z. Sârb, T. Dregheș, A.
Celnar și Ma. Ștef câte 5—; V. Mărian,
P. Mărian, S. Bugnar, A. Petrian, N. Bugnar,
A. Stencil și V. Tat câte 4—; I. Sârb și
Z. Sârb câte 3—; apoi alți 33 credincioși
restul sumei colectate.

Naturalii: Paraschia Stan preț de 45—;
Virginia Stan pr. de 36—; Ileana Dregheș
pr. de 34—; Maria Stan de 33—; Ioan Stan,
Maria Mărian și Valeria Mărian de câte 31—;
Maria I. Dancea de 30—; Sav. Stan și Sof.
Miclea de câte 25—; Mih. Mateica de 16—;
Par. Petrean de 14—; Par. Dancea, An. Stan,
Mel. Stan, Lina Pop, Sus. Celnar, Chia Celnar
și Ma. Ștef de câte 11—; Car. Mărian de
9—; Nast. Stan, An. Bucur, Iud. Stan. Flor.
Sârb și Tod. Mihoc de câte 8—; M. Dancea,
I. Celnar și E. Dregheș de câte 7—; T.
Pădurean, I. Mateica și E. Suciș de câte
6—; apoi alte 31 credincioase în prețul
restului sumei de mai sus.

3. *Colecta pâr. Laurian Voda între credincioșii săi din Ormenișul-de-câmpie (Cătina): 519— cor.*

Laurian Voda paroh . . . . . 200—
Alexiu Chieșan inv. penz. 20—; Ioan
Jurcan și Ioan Nicoară câte 15—; Vas. Beica,
Ioan Baciș, Ignat Greab, Șandor Domniș,
Vas. Biro și Grig. Macarie l. Șt. câte 10—;
Pe. Jurcan și Nast. German câte 8—; Vas.
Cășvan 7—; Vas. Jurcan, Io. Mateiu, Car.
Greab, Ma. Blaga și Ilișca Cristea câte 6—;
Șandor Bațog, Io. Greab, Io. Macarie M.,
Io. Popșor, Vas. Jurcan, Laz. Cășvan, Grig.
Chertes, Pe. Birău, Al. Greab, Tit. Jurcan,
Gr. Neșșan, Lina Macarie, Ma. Baciș, Io.
Moșșan, Al. Blaga, Sim. German, Mih. Jurcan
și Dum. Greab câte 5—; Io. Chertes, Laz.
Farcaș, An. Tomșa, Sim. Câlbează, Il. Greab,
Ma. Chertes și Căt. Jurcan câte 4—; apoi
alți 22 credincioși restul sumei colectate.

4. *Colecta pâr. Eugen Panovich între credincioșii săi din Mocrea (dieceza de Oradea mare): 440—. Iar în naturalii: 106 ștergure, 42 cărpe de cap, 25 perini, 19 p. de izm., 10 batiste, 8 cămeși, 2 învâlitoure de pat, 2 pantaloni, 2 pieptare și 1 față de masă în preț de 597—. Total în preț de 1,037— cor.*

Alexandru Popa jude și fam. 23—;
Biserica gr.-cat. și Eugen Panovich câte 20—;
Ioan Ursușiu și Marc Löwy câte 10—; Io.
Ursușiu 7—; Ios. Berlo curator 620; C.
Sonnensche n, N. N. pentru *pomenirea alor*
9 ostași morți pe câmpul de luptă. Tod. Braiș
și Io. Brad câte 6—; Petru Catana l. Tod.
și Nic. Berlo câte 520; Gh. Kl. mai, Io. Gimon,
Io. Berlo, P. v. Butar și Pe. Hanc câte 5—;
Io. Gimon 440; Pe. Berlo 420; M. Magyari
notar, A. Kimai, Io. Cureșan, S. Pantea, P.
Po. a. Al. Braiș, P. Mărcușiu, M. Gômöri,
vad. M. G. bor, Io. Kvasz, Io. Berlo, Io. Suciș
și A. Veres câte 4—; vad. Io. Gimon 340;
A. Catana, vad. N. Popa, vad. Io. Bulza, Io.
Gimon, A. Marian, P. Rus, L. Pantea și I.
Nagy cât 3—; apoi alți 133 contribuenți
restul sumei colectate.

Naturalii au dat: Pavel Coler preț de
29—; M. h. Szokor. pr. de 28—; Verurta
Panovich de 19—; Gavr. Stoia de 17—;
vad. P. Berard 16—; Io. Suciș de 15—;
vad. I. Gimon 14—; Iud. Gimon l. Gimon,
Io. Berlo, T. d. Bațog câte 12—; An.
Popa, Pe. C. r. u. s. P. v. Gimon de câte
11—; Sim. Pa. . . . . Io. G. i. . . . Z. h. Buz,
I. Marian și Pe. . . . . de a . . . . 10—; Ne-

Berlo și Pe. Mărcușiu de câte 9—; Ios. Gu-
lyás, Pe. Berlo, Io. Mărcușiu, Io. Hanc, Ios.
Berlo, Sim. Berlo, Io. Stanca, Elena Berlo
și Io. Suciș sen. de câte 8—; vad. So. Buiza
și Io. Gimon de câte 7—; Sim. Berlo de
6—; Fl. Buptea, N. Bochian, Gl. Berlo și
P. Sudrigean de câte 5—; apoi alți 77 con-
tribuenți în prețul restului sumei de mai sus.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 1,174—
„ 2:	„ 89230
„ 3:	„ 519—
„ 4:	„ 440—
Laolaltă K. 3,02530	
Suma din Nr. 60 „	247,08392
Suma totală	K. 250,10922

O rugare: Pentru a ne ușura munca migăloasă împreună cu *publicarea colectelor*, P. T. dd. colectanți sunt rugați să *aranjeze listele de colecte* după norma cum se obișnuiește publicarea lor în aceste coloane. Deosebit ne rugăm, ca în listele colectelor de *vesminte și altele* să însemne și *prețul* lucrurilor date de *fiecare* contribuent.

Comitetul central executiv.

Răsboiul european.

Raportul oficial recent anunță, că trupele austro-ungare au respins atacurile cavaleriei rusești date spre sud de Nistru. Asalturile rușilor contra pozițiilor noastre ce sunt spre vest de Wisnovcyk continuă fără întrerupere. Trupele noastre au prins aci 400 ostași ruși. La Tarnopol nu e nimic de remarcat. Pe întreg frontul din Volhinia s'au pornit noi lupte. Am zădărnicit mai multe încercări de ale rușilor de a trece peste Styr, prin ce au suferit pierderi grele.

La platoul Doberdo atacurile italiene s'au sfârșit cu respingerea lor. Asemenea s'au prăbușit și eșirile inamicului asupra pozițiilor din Dolomiți. Pe platoul Asiago se dau ducele viguroase de artilerie.

În regiunea Maas francezii au atacat cu puteri mari culmea dela Mort-Homme. Aici francezilor le-a succedat, pe timp scurt, să cucerească teren, căci prin contraatac au fost respinși. Trupele germane au făcut prizonieri 8 ofițeri 238 ostași și au capturat mai multe mitraileze.

Informațiuni.

Împăratul la prizonierii ruși din Elbing.
„Revue de la Presse”, spune că în cursul vizitei sale în școlile din Elbing împăratul s'a adresat prizonierilor ruși ce lucrează a ocazional. Războiul răsună nemțește. Împăratul s'a bătu în cap și a spus: rușii nu s'au dat „G. u. n. k. K. se”. La plecare s'a adresat la un gazetar ce l'ar entuziasma și a spus: „Nu s'au strâmbândus”. Totuși el se înmăca fără nimeni să-l ajute. Într-o zi a dat țărul e. . . . . n. . . . . e opt

Evacuarea Veneției. Toate ziarele elvețiene anunță unanim evacuarea arsenalelor și a spitalelor militare din Veneția.

Evacuarea Verdunului. „Pester Lloyd” anunță din Geneva: Sacrificiile enorme, pe care le-au impus forțele franceze în continuul retragere recente lor operațiuni pe malul stâng și drept al Meuzei, au dat prilej colonelului Pris să facă o aluzie, fără îndoială, timidă, la evacuarea completă a regiunii Verdunului. Aceasta ar avea să fie efectuată prin retragerea treptată a armatei franceze.

Babilonia la Salonic. „Neuwe Rotterdamische Courant” constată, că la Salonic afară de rușii, cari mai sunt încă așteptați, sunt reprezentate următoarele popoare: algerieni, sârbi, francezi, senegalezi, anamiți, englezi, siklas, canadieni, australieni și neozeelandezi.

O patrulă de cavalerie rusă pe teritoriul românesc s'a rătăcit Sărbăta în județul Dorohoi, la Mamornița. Patrula era compusă din 30 oameni și a fost dezarmată de grănicerii români. Ziarul guvernamental „Vitorul” într-o ediție specială, constată că eroare din partea comandantului patrulei rusești, iar nu alte motive au determinat

aceasta violare a teritoriului neutral. Patrula rusă s'a refugiat pe pământul românesc după o luptă ce a avut loc lângă granița română cu trupe austro-ungare. Atașatul militar rus din București s'a prezentat la ministrul de războiu și a lămurit cazul. Totuși guvernul român a făcut un demers la Petersburg, și a decis să ia măsuri militare la graniță, pentru a nu se mai repeta astfel de cazuri.

Pierderea materială engleză un miliard de șilingi. Zarele elvețiene anunță, relativ la victoria germană din Marea Nordului, că pierderile de vase recunoscute până acum de amiralitatea engleză înseamnă, dacă se ia de bază cheltuielile prevăzute în buget pentru înarmarea vaselor similare, o pierdere financiară de aproape un miliard de șilingi.

Pierderile francezilor dela Verdun. În presa elvețiană, o recentă evaluare a pierderilor de până acuma ale francezilor în luptele dela Verdun oscilează între 300.000 și 350.000.

Antimilitarismul în Rusia. „Birjevița Wjedomosti” anunță demonstrații antimilitariste. În cartierul Wiborg din Petersburg poliția a tras asupra mulțimei, răniind mai multe persoane.

Necrolog. † *Samoilă Rogozan senior*, din Turda, a trecut la cele eterne în Dumineca s. Părinți adevă în 4 Iunie st. n. la 3 ore a. m. în etate de 72 ani, împărțit fiind cu ss. Sacramente ale muritorilor.

— Comitetul bisericesc al parohiei gr.-cat. din Bistrița cu durere anunță trecerea la cele eterne a valorosului membru în comitet și credincios marjimos *Nicolae Hesfelean*, înămplată în 6 Iunie 1916 la 5 ore p. m.

Odihnească în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

AVIZ.

Subsemnata societate pregătește rame pentru poze, picturi de ori și ce mărime. Incadrarea lor în rame solide și cu gust se execută în prețuri, — conform timpului, — moderate.

Rugăm lățirea acestui *avis* în cercuri cât mai mari.

„Consum”
societate comercială pe acții în **BLAJ.**

„VULCAN”, societate industrială pe acțiuni în Blaj.

CONVOCATOR.

P. T. Domnii acționari ai societății industriale pe acții „Vulcan”, se invită cu onoare în sensul §-lui 10 din statute la a IV (patra) adunare generală ordinară, care se va ține la Blaj în 26 Iunie st. n. 1916 înainte de de amiază la 10^{1/2} ore în localul „Casinei române”.

Obiectele vor fi:

1. Constatarea acțiilor depuse a acționarilor prezenți și a plenipotențelor înaintate (§ 14 din statute).
  2. Deschiderea adunării, denumirea notarului și esmiterea alor doi membrii pentru supravegherea scrutinului și verificarea procesului verbal.
  3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, bilanțul pe anul 1915 și darea absolutului.
  4. Alegerea alor 2 membrii din direcțiune.
  5. Alegerea comitetului de supraveghere.
- Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune la casa societății ori la institutul „Patria” acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel mult până în 24 Iunie n. la 12 ore din zi.

Blaj, 10 Iunie 1916.

„VULCAN”, societate industrială pe acțiuni.

Direcțiunea.

Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghere, în baza dispozițiilor legii comerciale și a §-lui 31 din statutele societății,

a controlat vânzarea materialului în legătură cu cărțile de evidență,

a examinat bilanțul pe anul de gestiune 1915 confruntându-l cu cărțile principale și auxiliare și l'a aflat în deplină consonanță.

După cari propunem Onoratei adunări generali să binevoască a lua spre știre acest raport și a da absolut pe 1915 atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghere.

Blaj, 10 Iunie 1916.

Gavrilă Precup m. p.

Vas. Suciu m. p.

Conto Bilanț pe anul IV—1915. — Mérlegyszámlla a IV—1914 évre.

Active. — Vagyon.

Numărar de casă — Pénztár maradvány	206'28	
Investiri: — Felszerelések:		
a) edificii — épületek	104.989'37	
b) mașini — gépek	51.223'91	
c) rame — keretek	11.508'58	167.721'86
Marfă — Árú		12.387'45
Debitori — Adósok		3.103'67
Anticipațiuni — Előlegek		6.238'29
Cărbuni — Szén		679'53
Depunere — Betét	5.862'75	
Deficit din 1915 — Veszteség 1915 évről	29.227'67	34679'04
		<u>230.878'87</u>

Passive. — Teher.

Capital societar — Részvénytőke	70.000'—
Acții de prioritate — Elsőbbbségi részvények	16.760'05
Fond p. amort. investiriilor — Felszerelések értékcsök. tartalékalap	36.546'78
Creditori — Hitelezők	10.771'12
Imprumut — Kölcsön	95.054'40
Diverse — Különfélék	1.746'52
	<u>230.878'87</u>

Profit și pierdere. — Nyereség és Veszteség számla.

Esíte. — Kiadás.

Interese — Kamatok	9.974'02
Salare și remunerațiuni — Fizetések és díjak	632'—
Arândă — Bérlet	2.000'—
Asigurare — Biztosítás	353'70
Casa muncitorilor — Munkás biztosító pénztár	549'25
Amortizări — Leírások	4.166'51
	<u>17.675'48</u>

Intrate. — Bevétel.

Din vânzare de marfă — Árucikk árulásából	12.194'19
Diverse — Különféle	29'92
Deficit — Veszteség	5.451'37
	<u>17.675'48</u>

Blaj, din ședința direcțiunii ținută la 10 Iunie 1916.

Dr. Isidor Marcu m. p.
prezident.

Dr. Vasile Suciu m. p.

Alexiu Pop m. p.

Eugen Nicola m. p.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine deplină.

Blaj, la 10 Iunie 1916.

Gavrilă Precup m. p.
prezident.

Vasile Suciu m. p.